

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 159/19
Luxemburg den 19 december 2019

Dom i mål C-263/18
Nederlands Uitgeversverbond och Groep Algemene Uitgevers mot
Tom Kabinet Internet BV m.fl.

Försäljning av begagnade e-böcker via en webbplats utgör en överföring till allmänheten som kräver upphovsmannens tillstånd

I domen i målet Nederlands Uitgeversverbond och Groep Algemene Uitgevers (C-263/18) som meddelades den 19 december 2019 slog domstolen (stora avdelningen) fast att åtgärden att via en nedladdningslänk tillhandahålla allmänheten en e-bok för permanent bruk omfattas av begreppet "överföring till allmänheten" i den mening som avses i direktiv 2001/29 om upphovsrätt¹.

Nederlands Uitgeversverbond (NUV) och Groep Algemene Uitgevers (GAU) är två upphovsrättsorganisationer som tillvaratar nederländska förläggares intressen. De väckte talan vid Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag, Nederländerna) och yrkade bland annat att Tom Kabinet skulle förbjudas att tillgängliggöra e-böcker för medlemmarna i den "läsklubb" som bolaget skapat på sin webbplats samt förbjudas att mångfaldiga dessa böcker. NUV och GAU gjorde gällande att nämnda åtgärder gör intrång i NUV- och GAU-medlemmarnas rättigheter till dessa e-böcker. Enligt NUV och GAU hade Tom Kabinet genom utbudandet av "begagnade" e-böcker till försäljning inom ramen för sin läsklubb gjort sig skyldigt till en otillåten överföring av dessa böcker till allmänheten. Tom Kabinet hävdade däremot att dessa åtgärder omfattades av spridningsrätten, vilken enligt en regel i direktivet konsumeras när det aktuella alstret – i förevarande fall e-böckerna – har sålts i unionen av upphovsrättsinnehavaren eller med dennes samtycke. Tom Kabinet menade att den regeln innebar att NUV och GAU efter försäljningen av de aktuella e-böckerna hade förlorat ensamrätten att tillåta eller förbjuda spridningen av dessa till allmänheten.

Domstolen fann att åtgärden att via en nedladdningslänk tillhandahålla allmänheten en e-bok för permanent bruk inte omfattas av rätten till "spridning till allmänheten" enligt artikel 4.1 i direktiv 2001/29, utan av rätten till "överföring till allmänheten" enligt artikel 3.1 i nämnda direktiv, som enligt vad som anges i artikel 3.3 inte kan konsumeras.

Till stöd för detta konstaterande lyfte domstolen bland annat fram att det framgår av fördraget om upphovsrätt från Wipo (Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten), som låg till grund för nämnda direktiv, och av direktivets förarbeten att unionslagstiftarens avsikt var att konsumtionsregeln endast skulle gälla spridningen av fysiska föremål, såsom exempelvis böcker på fysiska medier. Om konsumtionsregeln tillämpades på e-böcker skulle risken för att skada upphovsrättsinnehavarnas intresse av att erhålla skälig ersättning vara betydligt större än i fallet med böcker på fysiska medier, eftersom icke-materiella digitala kopior av e-böcker inte försämras av användning och således, på en eventuell begagnatmarknad, är helt likvärdiga med nya exemplar.

Vad närmare bestämt gäller begreppet "överföring till allmänheten" angav domstolen att detta ska förstås i vid mening och anses omfatta all överföring till allmänheten som inte är närvarande på den plats varifrån överföringen sker och, således, all sådan sändning eller vidare-sändning av ett verk till allmänheten på trådbunden eller trådlös väg. Begreppet innehåller två kumulativa rekvisit:

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 2001, s. 10).

det krävs att det föreligger en form av överföring av ett verk samt att det sker en överföring av detta verk till allmänheten.

Vad gäller det första rekvisitet framgår det av motiveringen i förslaget till direktiv 2001/29 att "den avgörande handlingen" är "tillhandahållandet av verket till allmänheten", och således utbudandet av det på en allmänt tillgänglig plats, "som föregår det skede då det överförs på beställning". Det anges även att det "inte [är] relevant om någon faktiskt har hämtat verket eller ej". Enligt domstolen ska således tillgängliggörandet av verken för var och en som registrerar sig på läsklubbens webbplats betraktas som en "överföring" av ett verk, utan att det krävs att personen i fråga använder sig av möjligheten att faktiskt ladda ned e-boken från webbplatsen.

Beträffande det andra rekvisitet ska man ta hänsyn inte bara till hur många personer som kan få tillgång till ett och samma verk parallellt, utan även till hur många av dessa som kan få tillgång till verket i följd efter varandra. I det aktuella fallet fann domstolen att det är ett stort antal personer som kan få tillgång till ett och samma verk, parallellt eller i följd efter varandra, via läsklubbens plattform. EU-domstolen slog således fast, med förbehåll för vad den hänskjutande domstolen kan komma fram till vid sin prövning med hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, att det ska anses att det aktuella verket överförs till allmänheten.

Vidare slog EU-domstolen fast att för att kvalificeras som överföring till allmänheten, ska ett skyddat verk ha överförts genom en särskild teknik som skiljer sig från den teknik som fram till dess har använts eller åtminstone ha överförts till en "ny publik", det vill säga en publik som upphovsrättsinnehavarna inte redan beaktade när de lämnade sitt tillstånd till den ursprungliga överföringen av deras verk till allmänheten. Domstolen konstaterade i det förevarande fallet att eftersom tillhandahållandet av en e-bok i allmänhet åtföljs av en användarlicens som inte ger den användare som laddat ned e-boken några andra rättigheter än rätten att läsa boken med hjälp av sin egen utrustning, så ska en sådan överföring som den som bolaget Tom Kabinet gör anses ske till en publik som upphovsrättsinnehavarna inte redan hade beaktat och således till en ny publik.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia, och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127.

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ +32 2 2964106.